

V Trstu pripravljajo veliko razstavo Bogdana Groma

Literarni festival Vilenica bo oplemenitil tudi tržaški prostor

Samevanje goriškega Travnika bo začasno prekinil »vegefestival«

Tudi Legambiente dvomi v korist novega jezika na Soči

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 30. AVGUSTA 2012

Št. 204 (20.527) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

9 771124 666007

Pahor že utruja? Ne, zapolnjuje praznino

SANDOR TENCE

Medijska navzočnost Borisa Pahorja že utruja, beremo v komentarju na spletni strani Primorskega dnevnika. Res je, da je priletni pisatelj medijsko zelo izpostavljen, res je tudi, da Pahor zapolnjuje veliko medijsko praznino, tako v Sloveniji kot v naši (nekoč zamejski) stvarnosti.

S pisateljem, ki ima politiko v srcu in v glavi, se lahko strinjamo ali ne strinjamo, priznati pa mu je treba, da je velik in učinkovit komunikator. Tudi v tem in morda predvsem v tem je Pahor zelo moderen človek, ki je razumel, da je komunikacija bistvenega pomena, če hočeš, da te ljudje spoznajo in da se približajo tvojim idejam. Po njem bi se morali zgledovati tudi naši politiki, ki niso najboljši komunikatorji, saj večkrat ne znajo učinkovito posredovati javnosti to, kar delajo. Dovolj da pogledamo, kako se naši predstavniki zelo nerodno znajdejo na spletnih omrežjih, ki so danes pomembna, če že ne bistvena, za ustvarjanje volilnega in političnega konsenza. Za to res ni treba biti Beppe Grillo, ki svojo politično moč gradi na spletu.

Pahor je znan po tem, da govori prosto, kar ne pomeni, da govori nepremišljeno. Njegovih torkovih besed v Ljubljani, da aktualna slovenska politika nima pojma, kaj hoče narediti s Slovenijo, je težko izpodbijati. Njegove kritike lahko prenesemo na italijansko strankarsko-politično sceno in, zakaj ne, tudi na našo slovensko v Italiji.

NEMČIJA - Italijanski premier na obisku v Berlinu

Merklova in Monti o krizi v območju evra

Voditelja znova zanikala potrebo po pomoči za Italijo

GOSPODARSTVO - Cosolini in Tondo posegla pri Montijevi vladi

Železarna pred zaprtjem? Trst kliče na pomoč Rim

TRST - Škedenjska železarna (na sliki Kroma) ima najbrž štete dneve, njena proizvodna dejavnost bo kmalu, če že ne prekinjena, vsaj močno okrnjena. Te možnosti ne izključujeta ne župan Roberto Cosolini in tudi ne predsednik

deželnega odbora Renzo Tondo, ki se je včeraj v Rimu tudi o zelo negotovi usodi škedenjskega plavža pogovarjal z gospodarskim ministrom Corradom Passero. Oba upravitelja sta zaprosila Rim za nujno pomoč.

Medtem ko za plavž prihajajo zelo zaskrbljujoče novice se za tržaška obrata Diaco in Alcatel obetajo nekoliko boljši časi. V Alcatelu bodo za stalno zaposlili sto uslužbencev, v farmaceutski tovarni pa 33 delavcev.

Na 4. strani

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel in italijanski premier Mario Monti sta po včerajšnjem srečanju znova zavrnila špekulacije, da naj bi bila tudi Italija na koncu prisiljena zaprositi za finančno pomoč iz mehanizmov za stabilnost evra. Merklova je povedala, da nima nobenega dvoma v sposobnost Italije, da sama reši svoje težave.

Voditelja sta se pogovarjala predvsem o prihodnjih ukrepih območja evra za stabilizacijo razmer v območju skupne valute, med drugim o napovedanem posegu Evropske centralne banke (ECB) na trgu državnih obveznic.

Na 9. strani

Drugo srečanje slovenske manjšinske kmetijske koordinacije

Na 2. strani

Na Tržaškem včeraj podeljevali suplenice

Na 5. strani

Fnetiči, voznik skrival zlato v avtomobilu

Na 5. strani

Jutri začetek letošnje Drage 2012

Na 6. strani

V Gorici se nadaljuje bitka proti komarjem

Na 11. strani

kakšna usoda nas čaka

POLITIKA Pokrajine: poziv SSk manjšini

DEVIN - Slovenska skupnost poziva slovensko manjšino, da odločno nastopi proti ukinitvi goriške pokrajinske uprave in proti preosnovi pokrajin, za katero si prizadeva italijanska vlada. Deželni tajnik stranke Damijan Terpin je prepričan, da bi ohranitev le dveh pokrajin (tržaške in videmske) prizadela slovensko narodno skupnost.

O nejasni perspektivi goriške in tržaške pokrajine sta na seji vodstva SSk govorila Mara Černic in Maurizio Vidali.

Na 3. strani

FJK - Predsednik SSO posegel pri rezijanskem županu Chinesej

Bo morala Rezijanska folklorna skupina zapustiti svojo dolino?

REZIJA - Dolina Rezije bi lahko ostala brez svoje folklorne skupine oziroma bi lahko ta zaprosila za nov sedež v sosednjih občinah. Kot je namreč znano, občinska uprava Rezijanski folklorni skupini, ki deluje že 173 let, doslej še ni obnovila konec junija zapadle pogodbe za upravljanje kulturnega doma na Ravanci, kjer ima skupina svoj sedež že od leta 1981. Tako je v pogovoru za Novi Matajur povedala predsednica folklorne skupine Pamela Pielich. Predsednik SSO Drago Štoka pa je po srečanju z rezijanskim Sergiom Chinesejem izrazil prepričanje, da se problem ugodno rešuje.

Na 3. strani

DEVIN - Poziv Slovenske skupnosti vsem dejavnikom Slovencev v Italiji

»Manjšina ne sme križem rok spremljati ukinjanja pokrajin«

Terpin: Nevarnost, da bo vlak vozil ne samo mimo, temveč tudi preko nas

DEVIN - Slovenci v Italiji morajo skupno nastopiti proti napovedanemu preustroju pokrajin v Furlaniji-Juljski krajini. Poziv prihaja s strani Slovenske skupnosti, ki se je na seji razširjenega deželnega vodstva opredelila proti predlogu italijanske vlade, da bi v FJK po novem ostali le videmska in tržaška pokrajina, Pordenon in Gorica pa bi izpadli iz upravnega zemljevida. Pordenon bi prešel pod okrilje Vidma, ki bi si s Trstom »razdelil« goriško območje. Takšen scenarij bi po mnenju SSK močno prizadel Slovence in njihove pravice do predstavnosti v javnih upravah, manjšina bi obenem izgubila sogovornika (pokrajino Gorica), tržaška pokrajinska uprava pa bi postala neke vrste podružnica Trsta, njeni zastopniki bi bili imenovani in ne več izvoljeni.

SSK predlaga ohranitev sedanjih štirih pokrajin, a s popolnoma novimi nalogami in pristojnostmi, ki se sedaj »krijejo« s pristojnostmi občin in dežele. »Mi nismo proti reformam, smo pa proti slabim reformam,« je dejal deželni tajnik stranke Damijan Terpin. Montijeva vlada se je po njegovem lotila proračunskih rezov tam, kjer bodo najmanj učinkoviti (npr. pokrajine), a bodo povzročili veliko škodo. Na seji v Devinu je bilo na splošno slišati precej kritik na račun Maria Montija, na zatožni klopi je bila sicer zlasti Dežela FJK. Tondova vlada bi morala takoj odločno nastopiti proti preustroju pokrajin in zahtevati izločitev FJK iz vladnih ukrepov, kot so pravilno zahtevale Dolina Aosta ter avtonomni pokrajini Bocen in Trento. Te javne uprave sebi v prid izkoristijo prisotnost narodnih manjšin, FJK pa se je z zamudo pritožila na ustavno sodišče. Pozno, a ne prepozno.

Terpin je obžaloval, da od senatorke Tamare Blažina »doslej še ni slišal nobene jasne besede o preustroju pokrajin«, kot tudi ne od Demokratske stranke glede ukinitve goriških rajonskih svetov in predloga za združevanje majhnih občin. »A to ni čas za polemike, temveč za ukrepanje, da ne bo vlak samo vozil mimo nas, temveč tudi preko nas,« je dejal tajnik SSK. Njegova stranka predlaga sklic zbora slovenskih izvoljenih predstavnikov in njen predlog je menda že doživel podporo pri drugih strankah. Sklicatelji zbora bodo Igor Dolenc in Maurizio Vidali (Trst) ter Mara Černic (Gorica).

S.T.

Srečanje v Devinu je uvedel deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin, sledila sta posega Maurizia Vidalija (Trst) in Mare Černic (Gorica)

KROMA

SLOVENSKA SKUPNOST - Odnosi z Demokratsko stranko

»Tudi mož in žena lahko zagovarjata različna stališča«

DEVIN - »Tudi mož in žena imata včasih različna stališča, zaradi tega pa se ne odločita za razporoko.« Deželni svetnik Igor Gabrovec je s to prispodobo ocenil odnose med Slovensko skupnostjo in Demokratsko stranko v vidiku njunih pogajanj za obnovo zavezništva za deželne volitve. Pogovori se obetajo precej zahtevni, Gabrovec pa je videti optimist.

Deželni poslanec SSK se je navezal na intervju predsedniške kandidatke Debole Serracchiani v videmskem dnevniku Messaggero Veneto. Mnoga njena stališča (Gabrovec je omenil hitro železnico) so daleč od stališč slovenske stranke, politika pa je tudi stvar sinteze, menijo pri SSK. Nekoliko drugače od Gabrovca razmišlja tržaški tajnik stranke Peter Močnik, ki ocenjuje, da Serracchianijeva pri svoji programsko-politični usmeritvi preveč posnema Riccarda Illyja. Če bo vztrajala pri tem, je obsojena na volilni poraz, meni Močnik.

DEBORA SERRACCHIANI

Evropska poslanka je v intervjuju furlanskemu časniku skoraj zaprla vrata volilnemu sodelovanju s komunisti, s katerimi Gabrovec v deželnem svetu dobro sodeluje. Posebno z Igorjem Kocijančičem, ki npr. glede prihodnosti pokrajin zagovarja skoraj enaka stališča kot Slovenska skupnost.

Na razširjeni seji deželnega tajništva SSK sicer niso izrecno obravnavali odnosov z Demokratsko stranko, niso pa jih spregledali. Pri svojem zavezniku SSK pogreša jasno stališče

o pokrajinah; stranka ima vtis, da med demokrati prevladujejo različni podurki in različne občutljivosti, kar prihaja do izraza tudi pri avdicijah v deželnem parlamentu.

Sodeč po besedah, ki smo jih slišali v Devinu, bi vsekakor SSK - če bi imela svojega zastopnika v italijanskem parlamentu - gotovo vodila opozicijo do vlade Maria Montija, »ki zagovarja interese močnejših na škodo šibkejših«.

S.T.

Slovenski škofje podpirajo kardinala Franceta Rodeta

LJUBLJANA - Ljubljanski nadškof metropolit in predsednik Slovenske škofovske konference (SSK) Anton Stres je v svojem in v imenu vseh članov SSK izrekel moralno podporo Francetu Rodetu. Stres verjame, da člani Katoliške cerkve ne bodo nasledili "konstruktom, lažem in polresnicam" ter da bo zgodba na sodišču dobila "razsodbo in sklep, kakor ju zasluži".

Stres, kot je zapisano v njegovi izjavi na spletnih straneh SSK, iz tujine (trenutno se mudi v Parizu, kjer vodi duhovne vaje) "z globoko žalostjo in hkrati ogorčenostjo spremlja nov pogrom proti Katoliški cerkvi v Sloveniji preko napada na kardinala Rodeta". Hkrati Rodetu "v teh težkih trenutkih zanj, ko hočejo nekateri zelo načrtno oblatiti njegovo dobro ime", v svojem in v imenu vseh članov SSK izreka "vso moralno podporo".

Stres je, kot piše, vesel, ko vidi, kako so Rodetovi odgovori "jasni, prepričljivi in pogumni", hkrati pa verjame v slovenski pravni red ter v to, "da bo ta zgodba dobila na sodišču razsodbo in sklep, kakor ju zasluži". Vse člane Katoliške cerkve v Sloveniji je tudi zaprosil, da se združijo v molitvi za edinstvo v Cerkvi.

Matej Pavlič iz Rodetove pisarne je za STA tudi pojasnil, da so celotno zadevo predali odvetniški pisarni, zato v zvezi s prihodnjimi ravnanji kardinala za zdaj ne bodo dajali pojasnil. Ko bo kaj novega, pa bodo, kot je povedal, to sporočili javnosti. Ob tem je vnovič zatrdil, da je celotna zgodba glede Rodetovega domnevnega očetovstva, o kateri je v torek pisal časnik Delo, neresnična in da kardinala Rodeta prikazuje "v lažni luči". (STA)

Darovca naj bi na čelu ZRS zamenjal Pirjevec

KOPER - Znanstveni svet Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS) je na torkovi korespondenčni seji sklenil, da rektorju Univerze na Primorskem Draganu Marušiču v primeru razrešitve direktorja ZRS Darovca za vršilca dolžnosti direktorja imenuje akademika Jožeta Pirjevca. Sklep so včeraj tudi posredovali rektorju, so sporočili iz ZRS. Na Univerzi na Primorskem so se v torek odločili, da takoj in brez odpovednega roka prekinejo pogodbo o zaposlitvi Darovca, saj da so so vsi očitki na njegov račun utemeljeni in je zanje tudi odgovoren. Prejšnji teden se je Darovec v zvezi s tem tudi zagovarjal na rektoratu univerze. Darovcu univerza očita nenamensko porabo skoraj 592.000 evrov sredstev Javne agencije RS za raziskovalno dejavnost za več projektov. Darovec je vse očitke na svoj račun sicer zavrnil. (STA)

REZIJA - Občinska uprava ji ni obnovila pogodbe za upravljanje kulturnega doma

Se bo Rezijanska folklorna skupina po 173 letih izselila iz svoje doline?

REZIJA - Dolina Rezijske bi lahko ostala brez svoje folklorne skupine oziroma bi lahko ta zaprosila za nov sedež v sosednjih občinah. Kot je namreč znano, občinska uprava Rezijanski folklorni skupini, ki deluje že 173 let, doslej še ni obnovila konca junija zapadle pogodbe za upravljanje kulturnega doma na Ravanci, kjer ima skupina svoj sedež že od leta 1981. V tem obdobju je tudi skrbno upravljala kulturno središče, za katerega je po potresu leta 1976 sredstva priskrbel SFR Jugoslavija. Zdaj pa se je društvo »Identità e tutela Val Resia« javilo, da bi nadomestilo rezijanske plesalce in godce, in jih obenem obtožilo, da kulturnega doma ne uporabljajo na primeren način. Kot primer so predstavniki rezijanskega društva, ki se bori za izključitev Rezijske iz območja, na katerem se izvaja zaščitni zakon za slovensko jezikovno skupnost, navedli dejstvo, da je v kulturnem domu delovalo tudi slovensko kulturno društvo Rozajanski dum.

»Očitno je problem politične narave oziroma gre samo za vprašanje identitete. Župan Chinese, ki je bil pred leti tudi pred-

Predsednica folklorne skupine Pamela Pielich

sednik društva Identità e tutela Val Resia, je z nekaterimi svojimi odločitvami že pokazal, kaj misli. Prav pred kratkim je na pri-

mer delavnice rezijanskega plesa, ki smo si jih zamislili in jih organizirali člani folklorne skupine, zaupal somišljenikom društva Identità e tutela, »ki je v pogovoru za Nova Matajur povedala predsednica folklorne skupine iz Rezijske Pamela Pielich. »Prav tako morajo biti zdaj tudi prošnje za občinske prispevke napisane z grafijo, za katero se je samovoljno odločila sedanja občinska uprava,« je nadaljevala Pielichova, ki je tudi opozorila, da so zaradi pomanjkanja prostorov že odpadle tudi nekatere dejavnosti, ki so jih rezijanski plesalci in godci načrtovali letos poleti.

Če se bo župan Chinese odločil, da upravljanje kulturnega doma na Ravanci poveri društvu Identità e tutela Val Resia, pa se bo Rezijanska folklorna skupina verjetno preselila v kako bližnjo občino, kljub temu da bi lahko še vedno ohranila sedež na Ravanci. »Sobivanje z društvom Identità e tutela bi bilo za nas nemogoče,« je povedala Pamela Pielich. »Ne bi mogli namreč sprejeti, da nas gosti društvo, ki je marca letos v Čedadu manifestiralo z gibanjem Movimento sociale Fiamma tricolore.« (NM)

MANJŠINA - Predsednik SSO

Štoka: Problem v Reziji se rešuje

REZIJA - »Problem, ki je nastal v Reziji, se ugodno rešuje«, pravi predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka po srečanju s tamkajšnjim županom Sergio Chinesejem. Glede upravljanja kulturnega doma na Ravanci je župan potrdil celovito spoštovanje sklepa občinskega sveta iz leta 1981, ki je bil doslej - tako Chinese - le delno spoštovan. Gre za pogodbo in pravilnik za uporabo doma, ki sta zapadla konec letošnjega junija.

Chinese je zagotovil predsedniku manjšinske krovne organizacije »pravično rešitev problema upravljanja kulturnega hrama, v smislu, da bo Občina Rezija upoštevala vse prošnje društev in lokalnih organizacij«. Štoka je na sestanku potrdil popolno podporo in priznanje vsem društvom in skupinam, ki so doslej delovale v kulturnem domu v korist kulturnega in gospodarskega razvoja rezijanske skupnosti. Izrazil je željo, da bodo lahko te organizacije tudi naprej, kot doslej, izpolnjevale to dragoceno poslanstvo.

Štoka in župan Občine Rezija Chinese soglašata, da smo priča »pravični rešitvi problema v interesu vseh prebivalcev Rezijske«. Predsednik Sveta slovenskih organizacij se bo v kratkem znova sešel z županom Chinesejem.

ŠKEDENJ - Tržaški župan razmišlja o odloku za vsaj delno ustavitev proizvodnje

Železarna ima morda štete dneve Trst prosi Rim za nujno pomoč

Cosolini pisal ministroma Cliniju in Passeri, ki se je srečal s predsednikom Dežele Tondom

Škedenjska železarna ima najbrž štete dneve, njena proizvodna dejavnost bo kmalu, če že ne prekinjena, vsaj močno okrnjena. Te možnosti ne izključujeta ne župan Roberto Cosolini in tudi ne predsednik deželne odbora Renzo Tondo, ki se je včeraj v Rimu tudi o zelo negotovi usodi škedenjskega plavža pogovarjal z gospodarskim ministrom Corradom Passero. Oba upravitelja sta zaprosila Rim za nujno pomoč.

Župan odgovoren za zdravje občanov

Vsak župan je po zakonu odgovoren za zdravje svojih občanov. Roberto Dipiazza je v desetih letih svojega županovanja večkrat grozil, da bo z odredbo lastnoročno zaprl železarno, kar ni naredil, tudi takrat ko bi lahko ukazal vsaj delno zaustavitev proizvodnje. Namesto njega so to naredili sodniki.

Cosolini je v včerajšnjem pismu ministroma Passeri in Corradu Cliniju (okolje) prvič omenil nujnost pospešitve reševanja problemov železarne. »Okoljske težave, ki smo jim priča, prizadenejo tako delavce, kot prebivalce območij okrog železarne,« piše župan. Projekt »čiste železarne in čistega železarstva« zahteva radikalne spremembe in ne le delne posege v obratu, zato je treba pohiteti z napovedano preobrazbo območja, ki mora biti stvar dogovarjanja, dodaja Cosolini.

Občina za takšen poseg seveda nima denarja, ki ga lahko zagotovi le Rim. V igri so proizvodna preobrazba železarne, bonifikacija območja, nove infrastrukture in delovna mesta za delavce. To je zelo velik finančni zalogaj, ki ga lahko - kot rečeno - zagotovi le osrednja vlada, morda ob pomoči deželne uprave in lastnika obrata, ki je družba Lucchini-Severstal.

Tudi deželna uprava računa na Montija

Dežela je imela o železarni dolgo časa protislovna stališča. Tondo se je v volilni kampanji 2008 - podobno kot Dipiazza - opredelil za zaprtje škedenj-

skega obrata, po volitvah pa je spremenil mnenje. Očitno je ocenil, da gre za zelo zapleteno vprašanje, ki se ga ne da rešiti s predvolilnimi in demagoškimi parolami.

Na včerajšnjem sestanku z ministrom Passero je Tondo postavil železarno na vrh gospodarskih kriznih prioritete deželne stvarnosti. Izpostavil je onesnaženje, ki pesti Škedenj in okolico (tudi slovensko Istro) ter hkrati opozoril na negotovo usodo ne samo delavcev v plavžu, temveč tudi t.i. vzporednih industrijskih dejavnosti, kot je obrat Sertubi. Tudi Tondo, podobno kot Cosolini, računa na pomoč Rima, ki se v tem času ukvarja z zelo težko situacijo v Tarantu. Položaj v tamkajšnji železarni Ilva v marsičem spominja na Škedenj, čeprav je obrat precej večji, njegove onesnaževalne »kapacitete« pa ne gre primerjati s škedenjsko.

S.T.

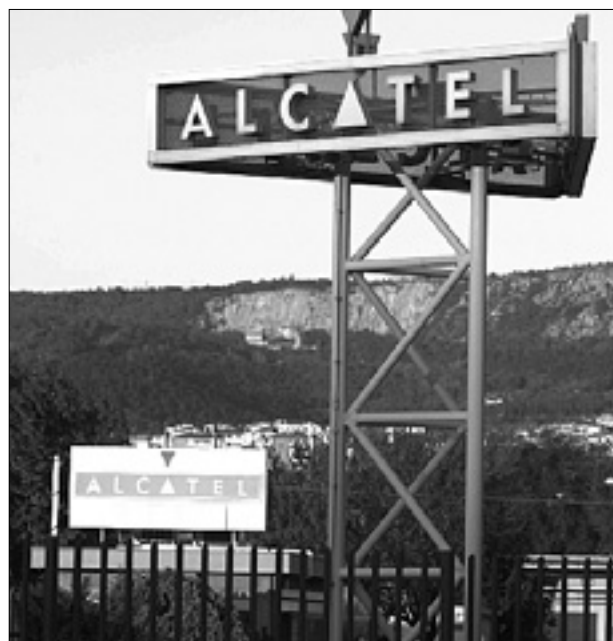
Javne uprave
hočejo zaščititi
Škedenjce pred
onesnaževanjem in
obenem tudi
delavce železarne

KROMA

GOSPODARSTVO - Dobri novici za tržaški podjetji

Alcatel: stalna zaposlitev za sto delavcev Diacio: ponovno bodo zaposlili 33 uslužbencev

Sto doslej
prekernih delavcev
podjetja Alcatel
bo dobilo
stalno zaposlitev

KROMA

Podjetje Alcatel, ki deluje na področju proizvodnje telekomunikacijskih naprav in sistemov (pravzaprav gre tu za vodilno multinacionalko, ki ima enega od svojih sedežev v Trstu), bo za nedoločen čas zaposlilo sto prekernih delavcev. Novico so sporočili iz tiskovnega urada deželne vlade, kjer opozarjajo, da se bo postopek za stalno zaposlitev delavcev začel danes, ko bo delegacija podjetja pod vodstvom odgovornega za osebe Giorgia Chiovinija najprej šla na deželno odbornišvo za delo, nato pa še na Pokrajino Trst, da se začne postopek za predložitev prošnje za prispevek v tem smislu.

Do zaposlitve bo prišlo na podlagi dogovora, ki je bil podpisan na sedežu ministrstva za gospodarski razvoj v Rimu in v katerem se med drugim poudarja, da je Trst za podjetje Alcatel strateška referenčna to-

čka ter da bodo v letošnjem letu za nedoločen čas zaposlili vsaj sto prekernih delavcev.

Pri deželni upravi poudarjajo, da so tak postopek omogočili nedavni ukrepi, v prvi vrsti sprememba pravilnika za aktivno politiko dela, ki jo navdihuje cilj, da se podprejo prekerni delavci, ki so jih prizadele krizne situacije.

Kaže, da se poleg Alcatela napovedujejo boljši časi tudi za drugo tržaško podjetje, ki je pred časom zašlo v krizo, in sicer za farmacevtsko podjetje Diacio. Sindikalne organizacije Cgil, Cisl, Uil in Ugl so namreč podpisale dogovor z novim lastnikom podjetja, na podlagi katerega bo slednje ponovno zaposlilo 33 uslužbencev, s katerimi bo obnovilo proizvodnjo, kar nekateri pojmujemo kot prvi korak k bolj čvrstemu ponovnemu zagonu podjetja.

OBČINA TRST - Od 16. do 22. septembra

Teden mobilnosti

Razstava, srečanja, sprehodi, vožnja s kolesi in še marsikaj

Evropski teden mobilnosti bo od 16. do 22. septembra v Trstu tudi priložnost za eksperimentiranje nekaterih novosti, ki jih občinska uprava Fabiana Martini in odbornica za promet Elena Marchigiani. Uprava bo zato aktivno sodelovala v tednu, med katerim bodo predstavili nekatere novosti (izposojajo koles bika sharing, nove kolesarske steze, predvsem pa novosti prometnega načrta, s katerim nameravajo razširiti peš cone, izboljšati javni avtobusni prevoz in razširiti omrežje varnih poti za kolesarje).

Ti cilji se povsem ujemajo s programskimi smernicami Cosolinijeve uprave, poudarjata podžupanja Fabiana Martini in odbornica za promet Elena Marchigiani. Uprava bo zato aktivno sodelovala v tednu, med katerim bodo predstavili nekatere novosti (izposojajo koles bika sharing, nove kolesarske steze, predvsem pa novosti prometnega načrta, s katerim nameravajo razširiti peš cone, izboljšati javni avtobusni prevoz in razširiti omrežje varnih poti za kolesarje).

V tednu mobilnosti bodo v sodelovanju z drugimi subjekti (Acegas, Trieste, trasport, Univerza, združenja pešcev, kolesarjev, napravovrstvene organizacije) priredili tehnično okroglo mizo o mobilnosti v mestu, razstavo o inovativnih projektih za mestno mobilnost, ki bo sad sodelovanja študentov univerzitetnega oddelka za inženirstvo in arhitekturo in bo ves teden na ogled v razstavnici dvorani Fittke na Malem trgu.

Na sporedu bodo še sprehodi za otroke z animatorji, predstavitev projekta Pedibus za šolarje, tematska srečanja o mobilnosti in zdravju, knjižne predstavitve, možnost vožnje s kolesi na električni pogon, kolesarske vožnje in sprehodi na pobudo raznih združenj, vključno z etapo turistične kolesarske vožnje Benetke-Trst. Občinski upravitelji pa bodo 19. septembra v avditoriju Revoltella razgrnili nov prometni načrt in se pogovorili z občani o njegovem uresničevanju.

MEDIJI - Nove težave za deželno televizijsko postajo

Tele4 spet v krizi

Enotni novinarski sindikat kritičen do novega lastnika, ki ne izpolnjuje obljub

Krizi, ki je zajela tudi deželno medijsko področje, ni videti konca. V velikih težavah se je kot zanesel naš dnevnik, a tudi veliko zasebnih radijskih in televizijskih postaj. Tak je primer postaja Free in Telequattro.

Enotni deželni novinarski sindikat (Assostampa Fvg) je včeraj opozoril na težave zgodovinske tržaške postaje, ki izgublja svoj deželni značaj. Kljub številnim javnim obljubam novega lastnika (tudi na primer na avdiciji v tržaškem občinskem svetu), da bo dal zagon postaji Telequattro, se je v zadnjih tednih položaj poslabšal: zaprli so videmsko uredništvo, o goriški redakciji ne duha ne sluha. V velikih težavah pa so tudi v Trstu, kjer so obnavljanje pogodb zamrzili. Za novinarsko uredništvo skrbita tako le dva stalno zaposlena novinarja in zunanja sodelavka, ki kljub vsemu ostajajo optimisti in upajo, da bo lastnik po povratku s počitnic le držal obljubo.

Postaja Telequattro postaja vse manjša, prav tako število zaposlenih, medtem zaskrbljeno opozarja sindikat.

Zasebna
televizijska postaja
oddaja s tržaškega
sejmišča

KROMA

POKRAJINA TRST - Na zgoniškem županstvu predstavili ambiciozen projekt

Velika razstava Bogdana Groma - mednarodnega umetnika in človeka s Krasa

Retrospektivo 94-letnega slikarja bodo odprli decembra - Poziv zasebnikom in ustanovam, ki hranijo Gromova dela

Če mu žena ne bi preprečila, bi 94-letni Bogdan Grom sedel na letalo in se po večurnem čezoceanskem letu pripeljal do zgoniškega županstva. Tako pa je daljnovidno ostal v Združenih državah Amerike, kjer pripravlja izbor svojih del in nabira energijo za velik decembrski dogodek - retrospektivno razstavo, ki mu jo bodo posvetili v novih razstavnih prostorih Pokrajine Trst na Korzu Cavour.

Projekt tržaške pokrajinske uprave, ki uživa finančno podporo Dežele Fjk in fundacije CRTrieste, so včeraj predstavili na zgoniškem županstvu, saj so ravno tu nastali njegovi zametki. Kot je pojasnila domača kulturna odbornica Monica Hrovatin, so pred približno enim letom v Zgoniku gostili Bogdana Groma; zgoniška občinska uprava mu je takrat izročila častno občanstvo, s pokrajinsko upravo pa sta se zaobljubili, da bo sta Groma počastili tudi z odmevnejšim dogodkom. Brez sinergije bi ta rezultat težko dosegli, je dejala odbornica.

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je v zgoniško sejno dvorano prinesla Gromovo črno-belo sliko, ki običajno krasi njen urad v Palači Galatti. Do odprtja tržaške razstave »Luci 2012: Bogdan Grom, artista internazionale e uomo del Carso« (predvidoma na Miklavžev dan, 6. decembra) bo visela v zgoniški sejni dvorani ob veduti kraške vasi, ki jo je Grom podaril Občini Zgonik. Predsednica je izrazila željo, da bi tudi druge ustanove in zasebniki posodili svoja dela za decembrsko razstavo, ki želi ponuditi kar se da bogat vpogled v njegovo raznoliko produkcijo. Ta gre, kot je spomnila umetnikova vnukinja Aleksandra Pangerc, od olj na platnu do tapiserij, kipov in mozaikov; med zadnjim obiskov v ZDA je v njegovem ateljeju našela preko 250 eksponatov. Z očetom Dušanom sta se zahvalila javnim upravam in institucijam, ki si prizadevajo za ovrednotenje Gromovega dela tudi v domačem mestu, kar je umetniku posebno drago.

Generalnega konzula Dimitrija Rupla vežejo na Groma večletno poznanstvo, a tudi sorodniške vezi (po Ruplovenu očetu, ki je po rodu Prosečan, sta daljna bratranca). Rupel je priznal, da ne nosi zasluge za tržaško razstavo, je pa seveda velikega dogodka v mestnem središču izredno vesel.

Tajnik fundacije CRTrieste Paolo Santangelo je Gromovim sorodnikom podaril izvod novega kataloga, v katerem so predstavili svojo bogato umetniško zbirko. V njej je tudi Gromov Prosek. Tudi to sliko si bo mogoče decembra ogledati na razstavi, posvečeni mednarodnemu umetniku in človeku s Krasa.

Poljanka Dolhar

BAZOVIŠKI JUNAKI Štoka (SSO) za priznanje spomenika

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka je pisal županu Robertu Cosoliniju in ga prosil za posredovanje, da bi spomenik bazoviškim junakom dobil državno priznanje. Na problem je v prejšnjih dneh v našem dnevniku opozoril prof. Samo Pahor, ki je v imenu društva Edinost že večkrat posegel pri pristojnih oblasteh.

Nanj se sklicuje Štoka, ki županu piše: »Prof. Samo Pahor me je kot predsednika SSO pisno obvestil, da se je obrnil 24. septembra 2011 na občinskega odbornika za kulturo, nato pa 20. avgusta 2012 na vas osebno za poseg za državno priznanje spomenika bazoviških junakov na kraški gmajni v neposredni bližini vasi Bazovica. Kot predsednik SSO Vas v imenu celotne organizacije naprošam, da se za rešitev vloge zavzamete v smislu želja celotne slovenske narodne skupnosti na Tržaškem in v deželi FJK.«

Utrinek z včerajšnje predstavitve v sejni dvorani zgoniškega županstva

KROMA

ŠOLSTVO - Včeraj dopoldne na NSŠ Srečka Kosovela na Opčinah

Podeljevali suplence

Za vrtce in šole vseh stopenj - Sklope po šest oz. manj ur bodo vrnili šolam - Danes podeljevanje v Gorici

Predstavniki Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino so včeraj dopoldne v prostorih Nižje srednje šole Srečka Kosovela na Opčinah podeljevali mesta za določen čas oz. sklope ur za vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom v tržaški pokrajini za šolsko leto 2012/2013.

Kot izhaja iz seznamov prostih mest oz. sklopov ur, ki so bili v ponedeljek objavljeni na spletni strani Deželnega šolskega urada, je bilo treba v otroških vrtcih podeliti vsega skupaj sedem suplenc oz. sklopov ur, od katerih eno navadno mesto do 31. junija 2013, dalje dve mesti za določen čas po 12,5 ur ter štiri mesta za podporni pouk (dve mesti po 12,30 ur, eno mesto po 6,30 ur in eno mesto po šest ur).

V osnovnih šolah sta bili na vo-

ljo dve učni mesti do 31. avgusta 2013, štiri mesta do 31. junija, dalje tri mesta za pouk angleškega jezika po devet, štirinajst in šestnajst ur, trinajst mest s polovičnim urnikom (deset po dvanajst ur, eno po štiri, eno po tri in eno po osem ur) ter šest mest za podporni pouk (od teh dve s polnim urnikom, dve po šest ur, eno po dvanajst in eno po osemnajst ur).

Na nižjih srednjih šolah je bila na razpolago ena stolica, dalje pet mest po osemnajst ur, eno mesto po petnajst ur, dve mesti po dvanajst ur, štiri mesta po devet ur, dve mesti po osem ur, trinajst mest po šest ur, dve mesti po pet ur, eno mesto po 4,5 ur dve mesti po štiri ure in eno mesto po tri ure.

Na višjih srednjih šolah pa sta bili na voljo dve stolici, eno mesto po

osemnajst ur, tri mesta po sedemnajst ur, eno mesto po šestnajst ur, eno po petnajst ur, eno po deset ur, štiri mesta po devet ur, pet mest po osem ur, dve mesti po sedem ur, šest mest po šest ur, šest mest po pet ur, tri mesta po štiri ure, eno mesto po tri ure ter tri mesta po dve uri.

Suplence so v glavnem podelili, iz Urada za slovenske šole pa so sporočili, da bodo sklope po šest oz. manj ur vrnili šolam in jih bodo pozneje podelili posamezni ravnatelji. Izjeme bodo primeri, ko bi bilo s sklopi mogoče sestaviti stolico ali mesto po osemnajst ur na največ treh šolah in v dveh občinah.

Suplence oz. sklope ur za slovenske šole na Goriškem pa bodo podeljevali danes ob 9. uri v prostorih Izobraževalnega zavoda Trubar-Gregorčič v Gorici.

Chomsky se spet »seli«

Noam Chomsky, ki bo 17. septembra gost visoke šole SISSA v Trstu, priteguje čedalje več slušateljev, vse doslej izrbane dvorane pa so za njegovo konferenco pretesne. Nastop 83-letnega jezikoslovca in filozofa, avtorja raznih svetovnih uspešnic (Somrak demokracije, Profit pred ljudmi, Prevlada ali preživetje) je bil sprva predviden na Pomorski postaji, kjer je 500 mest, nato v dvorani Tripicovich (900 mest), zaradi velikega povpraševanja pa je konferenca po novem napovedana v gledališču Rossetti, kjer bo profesorju lahko prisluhnilo 1530 ljudi. Spletno vpisovanje v čakalno listo se bo nadaljevalo do jutri ob 23. uri (na www.sissa.it/chomsky), do jutri (med 9. in 12. uro) pa bo Občina Trst sprejemala telefonske prijave (040-6758005).

Dvojna razstava

Ob četrtek in sobotah so na sporedu vodeni ogledi razstave v Petrarcovem duhu »Colei che sola a me par donna«, ki jo prireja Občina Trst. Danes ob 16.30 se obisk začne v palači Costanzi in nadaljuje ob 18. uri v muzeju Petrarcesco Piccolomineo (Ul. Madonna del mare 13); v soboto prvi del ob 10. uri, drugi ob 11.15.

Praznik Severne lige

V nedeljo se bo na Trgu Straulino na nabrežju zaključil pokrajinski praznik Severne lige. Drevi ob 19. uri bo debata o turizmu in razvoju Trsta z deželno odbornico Federico Seganti, predsednikom Trgovinske zbornice Antoniom Paolettiem, predsednikom FIPE Brunom Vesnaverjem in gen. tajnikom Confartigianato Enricom Evo. Sledil bo koncert skupine Silver Stars.

Prošnje za štipendije

Zavarovalnica Generali financira tudi v študijskem letu 2012-13 pet triletnih štipendij po tisoč evrov na leto. Deležniki bodo uspešni študentje, ki bodo izbrali diplomski študij statistike in računalništva za podjetje, finance in zavarovalništvo. Prošnje bodo zbiral do jutri opoldne na predsedstvu fakultete. Selekcija predvideva pisno preizkušnjo (7. septembra ob 11. uri) in razgovor.

Transparenta ni več

Tržaški župan Roberto Cosolini je v dogovoru s svetniki večine in opozicije sklenil odstraniti z županstva transparent v podporo italijanskima marincema, ki jima sodijo v Indiji. Diplomatska pogajanja in sodni postopek bodo še dolgi, Občina pa bo še izkazala svojo solidarnost z drugimi pobudami.

FERNETIČI - Finančna straža odkrila 2,5 kilograma v skriti odprtini

Zlato v mercedesu

Na drugi strani meje tatovi okradli makedonskega voznika, v Sežani pa šeststo litrov nafte iz parkiranih avtobusov

V mercedesu, ki so ga ustavili pri nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči, so pred dnevi odkrili 2,5 kilograma težak kos čistega 24-karatnega zlata. Zlato, ki je po prvih ocenah vredno 90.000 evrov, so odkrili in zasegli finančni stražniki iz Milj. V avtu je bilo skrito v skrbno vgrajenem skrivališču v notranjosti predala, finančni stražniki pa so komaj vidno podrobnost opazili. Do dragocene kovine so se dokopali po potrpežljivem demontiranju nekaterih delov vozila. Voznik, srbski državljan, ni imel potrdila ali drugega dokaza o tem, da je zlato kupil. Doletela ga je kazenska ovadba zaradi suma tihotapstva, saj je kršil carinske predpise.

Onstran meje pa je državljan Makedonije slovenski policiji prijavil krajo na avtocesti. Malo naprej od Fernetičev se je ustavil zaradi predrtne pnevmatike in jo začel zamenjevati.

Neznanec pa je izkoristil njegovo nepazljivost in iz predala na voznikovem sedežu vzel moško črno denarnico, s sopotnikovega sedeža pa žensko torbico.

Zaseženo 24-karatno zlato

FINANČNA STRAŽA

Makedonski par je oškodoval za 1000 evrov. Na primorski avtocesti se pogosto dogaja, da na počivališčih sami tatovi ter roparji predirajo avtomobilske gume, nato pa zalezujejo svoje žrtve in

jih napadajo na zasilnem pasu.

V Sežani je nekdo v noči med torkom in sredo iz treh parkiranih avtobusov ukradel 600 litrov nafte ter oškodoval podjetje za 900 evrov.

GORICA - Arhitekt Jože Cej o samevanju Travnika

»Zaprtje predora Bombi za mesto pogubna izbira«

Pogreša čezmejno razpravo o prometnih vprašanjih, grajski vzpenjači ne nasprotuje

V poletnem času, ko sonce pripeka in se počitniški čas še ni zaključil, daje Travnik še večji občutek praznine in zapuščenosti kot običajno. Osrednji mestni trg in Raštel sem pa tja poživijo razne pobude, kakor skorajšnji Festival vegetarijancev, drugače pa tam vlada puščavski mir. Nad tem so še najbolj zaskrbljeni gostinci in trgovci, ki za upad strank krivijo - seveda ob krizi - tudi pomanjkanje parkirišč in zaprtje predora Bombi. O tem smo se pogovorili z Jožetom Cejem, arhitektom, ki urbanistične vozle Gorice dobro pozna.

Trgovci zahtevajo odprtje predora, občina odgovarja, da zaenkrat tega ne namerava narediti. Kaj pa vi menite?

S predorom so zaprli glavno prometno žilo za vstop v center mesta. Drugje, denimo v Celovcu, Ljubljani ali Beljaku, pridejo obiskovalci do središča z avtom, ga parkirajo v garažnih hišah in od tam gredo peš na ogled centra. Gorica pa garažne hiše nima, zato zapreti predor pomeni preprečiti hiter dostop do zgodovinskega mestnega jedra. Tistim voznikom, ki prihajajo iz Slovenije, pa tudi tistim, ki pridejo do Rdeče hiše po Ulici Terza Armata, ne preostane drugega, kot da izbirajo med dvema potema - mimo Rafuta ali mimo

Trga Sv. Antona -, v obeh primerih pa se morajo oddaljiti od centra in ga nato iskati med vožnjo po ozkih uličicah.

Kako je do tega prišlo?

Gorica ima urbanistični problem, ki ga je treba jemati resno. Upravitelji morajo razumeti, da cest ni mogoče kar odpirati in zapirati, pač pa je treba upoštevati določene principe. Dokler ne zgradimo garažne hiše v centru - zdaj se šele razmišlja o podzemnem parkirišču pod bivšo tržnico na debelo -, mora biti predor Bombi odprt za promet, drugače mestno središče izoliramo, kar je pogubno. Problem je tudi Ulica Mameli, ki je po novem enosmerna; s tem so dodatno otežili dostop do Travnika. Menim, da je treba prometno ureditev ponovno korenito spremeniti in postaviti vprašanje oživitve mestnega centra, ne samo zaradi zahtev trgovcev, pač pa zato, ker je življenje na Travniku popolnoma zamrlo. Zgodovinsko jedro je simbol mesta, del njegove identitete, treba ga je ovrednotiti. O izoliranosti mestnega središča smo se pogovarjali tudi z nekaterimi drugimi tehnikami in ljudmi, ki se za tovrstna vprašanja zanimajo: razmišljam, da bi ustanovili kak odbor ali združenje in zahtevali od uprave, da problem reši.

Kaj svetujete?

Prostor za garažno hišo ali parkirišče bi bilo treba iskati nekeje v Ulici Roma, kjer je deželni avditorij, ali pa za nadškofijo. O drugem predlogu se je že govorilo, vendar vse kaže, da nadškofija ni najbolj naklonjena tej možnosti.

Kaj pa menite o zaprtju Verdijevega korza?

Tudi ta je ena izmed odločitev, pri katerih so upoštevali le določena stališča, danes pa nekateri ugotavljajo, da stvar ne funkcionira. Normalno, saj zapiramo prometne žile, ne da bi predhodno načrtovali in urejali promet! S tem prisilimo voznike, da se peljejo po stranskih ulicah in tavajo po njih, preden pridejo v center. Postaviti se moramo v kožo tistih, ki niso domačini. Tudi o zaprtju predora Bombi, za kar se je v okviru načrta obnove Travnika odločila že prejšnja uprava, se je premalo razpravljalo. Pristop ni bil dovolj strokoven.

Po padcu schengenske meje se je čezmejni promet povečal, z urbanističnega vidika pa ni bilo veliko skupnega načrtovanja.

Ne, kar je meni znano, kratkoročnih načrtov ni. Še vedno pelje čezmejni avtobus, druge skupne rešitve za hitro premikanje med mestoma pa pogrešamo.

Ko smo že pri javnih prevozihi, še eno vprašanje o drugi temi, ki razdvaja Goričane: kako ocenjujete projekt vzpenjače na goriški grad?

Vzpenjači ne nasprotujem. Povedal vam bom tudi zakaj. Grad je dobro obiskan. Iz turističnega vidika je, tako kot spomeniki prve svetovne vojne in Soča, zanimiva točka, je simbol mesta. Prav je, da olajšamo prihod in turistični ogled gradu tudi tistim, ki se z večjo težavo premikajo, tako kot delajo v vseh mestih. Zdi se mi nespametno, da bi skupine starejših, ki se pripeljejo z avtobusom do Leopoldinskih vrat, nato vodili peš do gradu tudi ob slabem vremenu. Mnogi ugovarjajo, da bodo stroški previsoki, meni se pa zdi, da bi jih občina lahko zelo omejila, če bi del svojega osebnega izkoristila za delovanje vzpenjače.

Dokaj zanemarjen je tudi Trg Evrope - Transalpina ...

V tem zanemarjanju se po mojem mnenju kaže odnos Gorice do Nove Gorice. Zdaj se veliko govori o EZTS-ju, vendar ne vem, ali bomo s tem rešili vse težave. Menim, da je del Gorice še vedno nezaupljiv do sosedov; če tega ne premosti, ostane sodelovanje le pri besedah.

Aleksija Ambrosi

Valter Sivilotti in Campiello

Priznani furlanski dirigent Valter Sivilotti, ki že vrsto let sodeluje z goriškim Kulturnim domom in z orkestrom ArsAte-lje centra Emil Komel, bo v soboto eden izmed protagonistov petdesete podelitve prestižne literarne nagrade Campiello, ki bo potekala v prostorih gledališča Fenice v Benetkah. Na prireditvi, ki jo bo vodil Bruno Vespa in neposredno prenašal prvi program italijanske televizije RAI, bodo poleg nagradencev nastopili gledališka igralka Anna Valle ter pevki Gigliola Cinquetti in Arisa ob spremljavi orkestra, ki ga bo vodil ravno Sivilotti. To je pomembno priznanje za enega izmed najbolj cenjenih glasbenikov iz dežele FJK. Naj še pripišemo, da je v zadnjih letih Sivilotti veliko sodeloval s slovenskimi in hrvaškimi glasbeniki - Vladom Kreslinom, Janom Pesternjakom, Arsenom Dedićem, Julijo Kramar, Tinkaro, Martino Feri, Zoranom Predinom in Oliverjem Dragojevičem. (ik)

Kolesar se je poškodoval

Zaradi izslijevanja prednosti jo je v sredo na Cankarjevi ulici v Novi Gorici skupil 39-letni kolesar. Prometno nesrečo je povzročil 44-letni voznik osebnega avtomobila, ki je v ulici zavijal levo v trenutku, ko je mimo pripeljal kolesar. Ta je po trčenju z vozilom padel čez pokrov motorja in se pri tem lažje poškodoval. (km)

Razstava Torkarjevih del

V domu Krajevne skupnosti Solkan bo danes ob 19. uri odprta razstava mladostnih del arhitekta Vinka Torkarja iz obdobja med letoma 1962 in 1970. (km)

Bombijev predor in gradbišče grajske vzpenjače nad njim (levo), arhitekt in urbanist Jože Cej (zgoraj)

BUMBACA

GORICA - Konec septembra Okusi z meje

Ponudba še bogatejša

Organizatorji napovedujejo novosti: prvič kioski s Kube, možna tudi udeležba Bolgarije

Zanimanje za udeležbo na letošnji, deveti prireditvi Okusi z meje (»Gusti di frontiera«), ki bo med 27. in 30. septembrom potekala v goriškem mestnem središču, je še večje od lanskega. Na urade goriške občine, kjer so zbirali prijave, je do torka prišlo 146 prošelj gostincev, trgovcev, združenj in obrtnikov, ki želijo s svojimi kioski in stojnicami sodelovati na štiridnevem prazniku. Tem gre prišteti še gostince, prodajalce in ustanove, ki jih občina vsako leto povabi v Gorico ob priložnosti Okusov. Skupno naj bi letos ulice in trge zasedlo okrog 320 kioskov in stojnic - približno 20 več kot lani -, ki bodo obiskovalce privabljele in omamljale z okusi in vonji z vsega sveta.

Lokacijo raznih vasic organizatorji še določajo, gotovo pa je, da bodo Battistijev trg kot v prejšnjih letih zasedli Avstriji, Ulico Roma pa kioski iz Srbije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Nedaleč od Balkana bodo namestili stojnice Goriške grofije, ki jim bodo na Travniku delale družbo stojnice usta-

nove ERSA in Vas prijateljstva (zanjo sicer še izbirajo novo ime), kjer bodo ob goriški prisotne obmejne slovenske občine. Skupno naj bi bilo s svojimi delegacijami zastopanih okrog dvajset različnih držav: v Gorici bodo kot v prejšnjih letih obiskovalci lahko uživali v francoski, francoski, nemški, madžarski, poljski in slovenski hrani, organizatorji pa napovedujejo tudi nekatere novosti. S Španijo in Argentino bo »latinsko« vasio sestavljala Kuba, v mediteranski vasi pa bo na voljo turška in grška hrana. Obiskovalcem goriške prireditve bo svoje dobrate predstavila tudi hrvaška Istra, v prihodnjih dneh pa naj bi udeležbo potrdila tudi Bolgarija.

Praznik se bo uradno začel v četrtek, 27. septembra, ob 18. uri, kioski pa bodo delovali do enih ponoči. Občina bo letošnjim Okusom, ki jih prireja s podporo dežele Furlanije-Juljske krajine, goriške Trgovinske zbornice in Fundacije Goriške hranilnice, namenila 61 tisoč evrov: od tega bo 15 tisoč evrov deželnega denarja, 46 tisoč pa iz sklada, ki ga je poletnim prireditvam v mestu nakazala Fundacija Goriške hranilnice. Okusi z meje so v prejšnjih letih v povprečju priklicali v mesto okrog 100 tisoč obiskovalcev. Organizatorji računajo, da bodo z letošnjo izvedbo še izboljšali ta rezultat. (Ale)

Gneča na ulicah ob lanskim Okusih z meje

BUMBACA

GORICA - Z jutrišnjim dnevom festival v mestnem središču

Travnik čaka na vegetarijance in na okoljsko ozaveščene ljudi

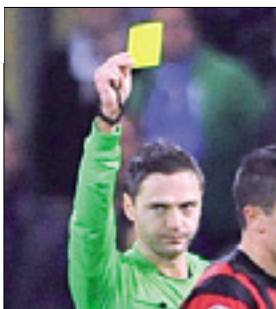
Beli šotori so ponovno zasedli Travnik

BUMBACA

Jutri ob 11. uri se bo začel Festival vegetarijancev, ki ga podjetje Biolab prvič prireja v mestnem središču. Glavno prizorišče bo Travnik, kjer so že nameščeni šotori, včeraj pa so zaprli za promet cesto pred travniško cerkvijo. Naslov letošnjega festivala bo »Od globin do zvezd«, zlata nit pa bodo okoljska vprašanja. Glavno besedo bo seveda imela gastronomija (uredili bodo vege-restavracijo s 350 mesti), razstavljalcev pa bo okrog 70. Na programu bodo srečanja z gosti, med katerimi bodo ekonomist Andrea Segrè, radijski voditelj Massimo Cirri, astrofizikarka Margherita Hack, novinar dnevnika La Repubblica Pietro Del Re ter potapljača Enzo in Patrizia Maiorca.

CAGLIARI V TRSTU, UPOR IGRALCEV
 CAGLIARI - Odločitev nogometne zveze, da bo tekma 2. kroga A-lige med Cagliarijem in Atalanto v nedeljo ob 20.45 v Trstu, je sprožila med igralci sardinskega kluba pravi upor. Zagrozili so s stavko, zahtevajo pa, da bi tekmo odigrali v novem stadionu v Quartu. Ta sicer še ni pridobil vseh dovoljenj, šele danes naj bi okoli igrišča postavili mrežo, morebiti pa bi lahko igrali za zaprtimi vrati, menijo nogometaši. Odločitev bo padla danes. Naj povemo, da si je pokalno tekmo med Cagliarijem in Spezio avgusta ogledalo v Trstu 17 ljudi!

DAMIR SKOMINA BO SODIL SUPERPOKAL
 NYON - Slovenski nogometni sodnik Damir Skomina bo jutri v Monacu (ob 20.45) sodil tekmo evropskega superpokala med angleškim Chelseajem, zmagovalcem lige prvakov, in španskim Atletico Madridom, ki je slavil v evropski ligi. Šestintridesetletniku bosta kot stranska sodnika pomagala Primož Arhar in Matej Žunič, Matej Jug in Slavko Vinčič bosta delovala kot dodatna sodnika, Bojan Ul pa bo v vlogi četrtega sodnika. Skomina je mednarodni sodnik od leta 2003, v tem času pa je pravico delil na 75 tekmah pod okriljem Uefe.

ZAČELE SO SE PAROLIMPIJSKE IGRE

LONDON - S slavnostnim odprtjem so se začele paraolimpijske igre, s katerimi se bo končal športni festival v britanski prestolnici. Dobra dva tedna po koncu olimpijskih iger bodo na istih tekmovališčih nastopili še najboljši športniki invalidi. Športniki invalidi imajo že dolgo tradicijo tekmovalj. Začetki segajo prav v Veliko Britanijo, kjer so po drugi svetovni vojni leta 1948 priredili igre Stoke Mandeville. Prve paraolimpijske igre so bile leta 1960 v Rimu, od Seula leta 1988 pa vedno potekajo na istih prizoriščih kot olimpijske igre.

NOGOMET - Koordinator združenih mladinskih ekip Krasa Branko Zupan

»Maribor mora vztrajati«

»Maribor še ni zrel za skupinsko fazo lige prvakov, v prihodnjih letih pa bo prav gotovo izpolnil ta cilj,« razmišlja nekdanji trener vratarjev (v lanske sezoni je namreč zamenjal poškodovanega Draga Kondiča, ki je nekoč treniral pri kriški Vesni) Mariborčanov Branko Zupan, s katerim smo se pogovorili pred včerajšnjim jutranjim treningom mladinskih združenih ekip najmlajših in naraščajnikov v Bazovici. Zupan, koordinator Krasovih mladinskih ekip, je še dodal: »Maribor je vsekakor imel velike ambicije, da se uvrsti v ligo prvakov, predvsem z ozirom na lanske izkušnje, ko je igral v evropski ligi. Tekmi z zagrebškim Dinamom sta pokazali, da je Maribor v prestopnem roku izgubil dva pomembna napadalca kot sta Volaš in Velikonja, ki bi lahko bila v takih primerih odločilna. Vijoličasti so imeli v napadu veliko vrzel. Priznati moramo, da razpolaga trenutno Dinamo z bolj kvalitetnimi igralci. Na obeh tekmah so Zagrebčani ustvarili več priložnosti.

Ali Slovenija še ni zrela, da bi imela ekipo v fazi skupin lige prvakov?

Maribor je edini klub, ki se lahko za to poteguje. Vsako leto imajo več izkušenj z igranjem v evropskih pokalih. Manjka pa jim še nekaj, ekipa ni popolna. Verjamem pa, da jim bo prej ali slej uspel veliki met. Morajo pa vztrajati in še naprej delati dobro za igralci, ki jih imajo na razpolago, saj so še mladi in lahko še napredujejo. Čeprav bi po drugi strani potrebovali vsaj še dva do tri za slovenske razmere vrhunske igralce.

Za Maribor bi bila uvrstitev v fazo skupin lige prvakov prava finančna injekcija. Klubske blagajne bi napolnili za celih osem milijonov evrov.

S tem denarjem bi lahko še boljše delali z mladimi. Da se do tega denarja sploh pride, pa so nujne nekatere investicije.

Vsekakor ne gre zanemariti tudi uvrstitve v skupinsko fazo evropske lige, podobno kot lani.

Za slovenske ekipe je to že velik uspeh. Prepričan sem, da se bodo letos Mariborčani bolje odrezali kot v lanske sezoni. Lani sem videl večino evropskih tekem Maribora in so poskusili različne variante. Če bi igrali na rezultat, bi prav gotovo iztrgali nekaj več točk oziroma ne bi prejeli pet zadetkov Brage. Če se bo trener Darko Milanič odločil, da bo v evropski ligi šel srog na rezultat, bo Maribor igral nekoliko manj vsečno, bolj zaprto, prav gotovo pa bodo nasprotnikom odščitili več točk.

Ali je za Maribor pretežno nastopati na dveh frontah: v Sloveniji in v evropski ligi?

Maribor je na to pripravljen, saj ima širok izbor igralcev. Zato pa se je treba prilagoditi izkušnosti in kakovosti posameznikov. Prilagoditi se je treba večji tekmovalnosti in ostrejšim ritmom.

Omenili ste portugalsko Brago, ki je v torek izločila videmski Udinese.

Braga, lanski finalist evropske lige, je zelo dobra ekipa. Portugalci imajo odličen kolektiv. To so pokazali tudi v Vidmu, čeprav so odločale enajstmetrovke.

Ali bo letošnja liga prvakov šla po podobnem kalupu kot lanska? Bo-

Mariborski Brazilc Tavares, v akciji med prvo tekmo proti zagrebškemu Dinamu, ima z NK Maribor veljavno pogodbo do leta 2017; na sliki zgoraj Branko Zupan

ANSA

mo v finalnem delu videli vedno ene in iste ekipe?

Najbrž bo tako. Dobro vemo, katera ekipe ciljajo na zmago in kakšno igro gojijo. To so španska velika Real in Barcelona, angleški klubi ter nemški Bayern. Presenečenj ne bo.

Italija bo letos imela le dva predstavnik (Juventus in Milan).

Zanimivo bo, kako se bo odrezal Juventus. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

V začetnem delu lige prvakov bo v ospredju predvsem Barcelona, ki začne nov cikel po dolgoletnem vodenju Guardirole. Pa še Villa se vrača kot napadalec. Tudi pri Realu so pričakovanja velika. V Modriću so našli profil zveznega igralca, ki je doslej manjkal.

Jan Grgič

Danes žreb: Juventus šele v tretjem bobnu

ŽENEVA - V Montecarlu bo danes žreb skupin Lige prvakov. Dvaintrideset ekip bodo razdelili v osem skupin, tekme 1. kroga pa bodo že 18. in 19. septembra. Italijo bosta zastopala samo Milan in Juventus. Allegrijeva moštva je med nosilci, kar pomeni, da Chelsea, Barcelona, Manchester United, Real Madrid, Arsenal in Porto ne morejo biti njegovi nasprotniki v prvi fazi. V res najslabšem primeru bi se lahko znašel v skupini z moštvi Manchester City Roberta Mancinija, Paris Saint-Germain Carla Ancelottija (in Ibrahimovića ter Thiaga Silve) in nemškim prvakom Borussia Dortmund. Veliko težja pa bo najbrž naloga Juventusa, ki je bil uvrščen šele v tretji boben, to pa zato, ker v zadnjih sezonah zaradi »črnih stav« ni nastopal v evropskih pokalih in je izgubil status šampionskega moštva. Turinčanom eden od nosilcev ne more uiti. Arsenal in Porto morda ne bi bila nepremagljiva, »črna scenarij« za črno bele pa bi bila skupina z Barcelono, Cityjem in Borussia Dortmund.

EVROPSKA LIGA - Danes ob 21.00 v Rimu: Lazio - Mura (prva tekma 2:0). **GUIDOLIN** - Trener Udinese je po torkovi grenki izločitvi iz Lige prvakov nase prevzel odgovornost za poraz in napovedal odstop, vendar je klubska uprava včeraj to možnost najodločneje zavrnila.

Zelo pestra vadba rolkarjev ŠD Mladina na Rogli

Športno društvo Mladina je tudi letos organiziralo pokroviteljstvo ZŠSDI poletne rolkarske priprave na Rogli. Petnajst športnikov je pod vodstvom trenerjev Romana Rupnika in Davida Bogatca izvajalo predvsem rolkarske treninge. Odlična izhodišna točka za vadbo tehnike obeh skupin je bila 1,6 km dolga asfaltirana krožna steza, ki je namenjena izrecno rolkarskim treningom. Starejši atleti so se večkrat spustili tudi v dolino proti Zrečam, kjer so na 10 km dolgem vzponu iz vasi Boharina (650 m) do vrha Rogle (1517 m) vadili tehniko v reber in vzdržljivost. Vadbo so dopolnili s kolesarskimi turami, bazenom, fitnesom in nogometnimi tekmami. V multimedijiški sobi so s pomočjo video posnetkov analizirali tehniko. Tudi za sprostitev je bilo kar precej možnosti in časa. Največji hit je bilo adrenalinsko sankališče »Zlodejevo«, ki je bil pravi užitek ne le za mlade atlete ampak tudi za spremljevalce in starše. Nad vse zanimiva je prisotnost poljske državne reprezentance v teku na smučeh, ki je izvajala rolkarske treninge. Atleti Mladine so si lahko ogledali vrhunske treninge šampionov in spremljali njihov stil življenja.

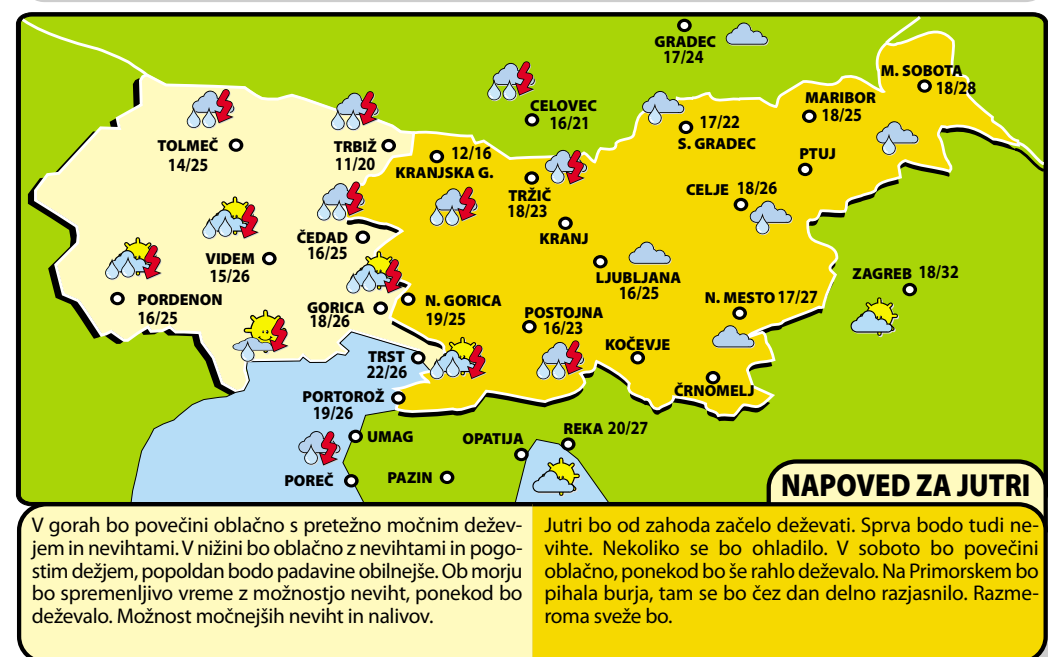
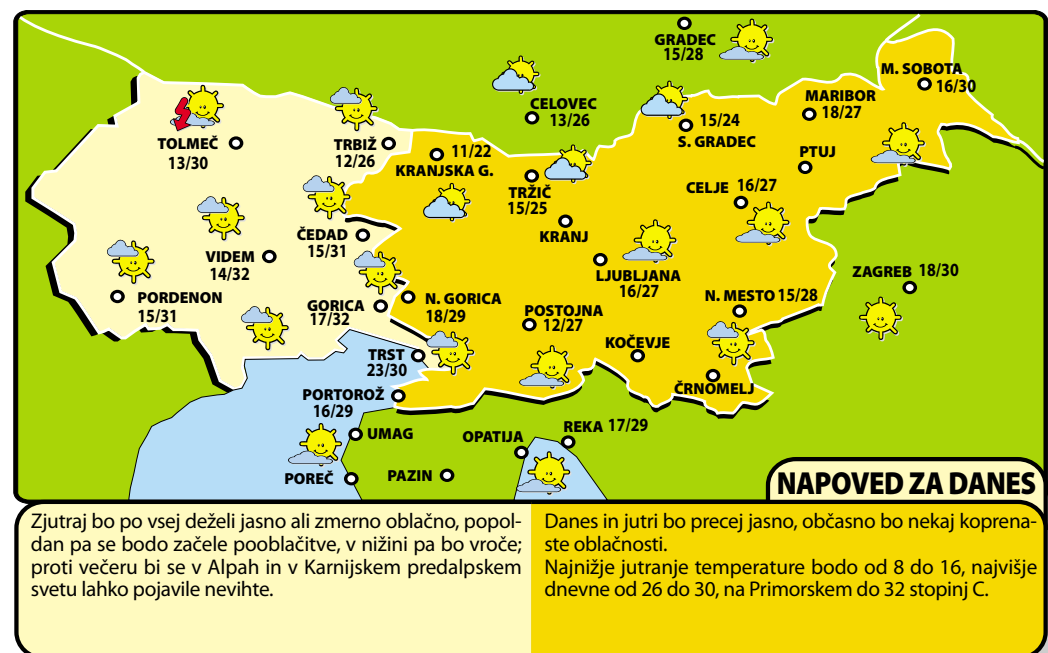
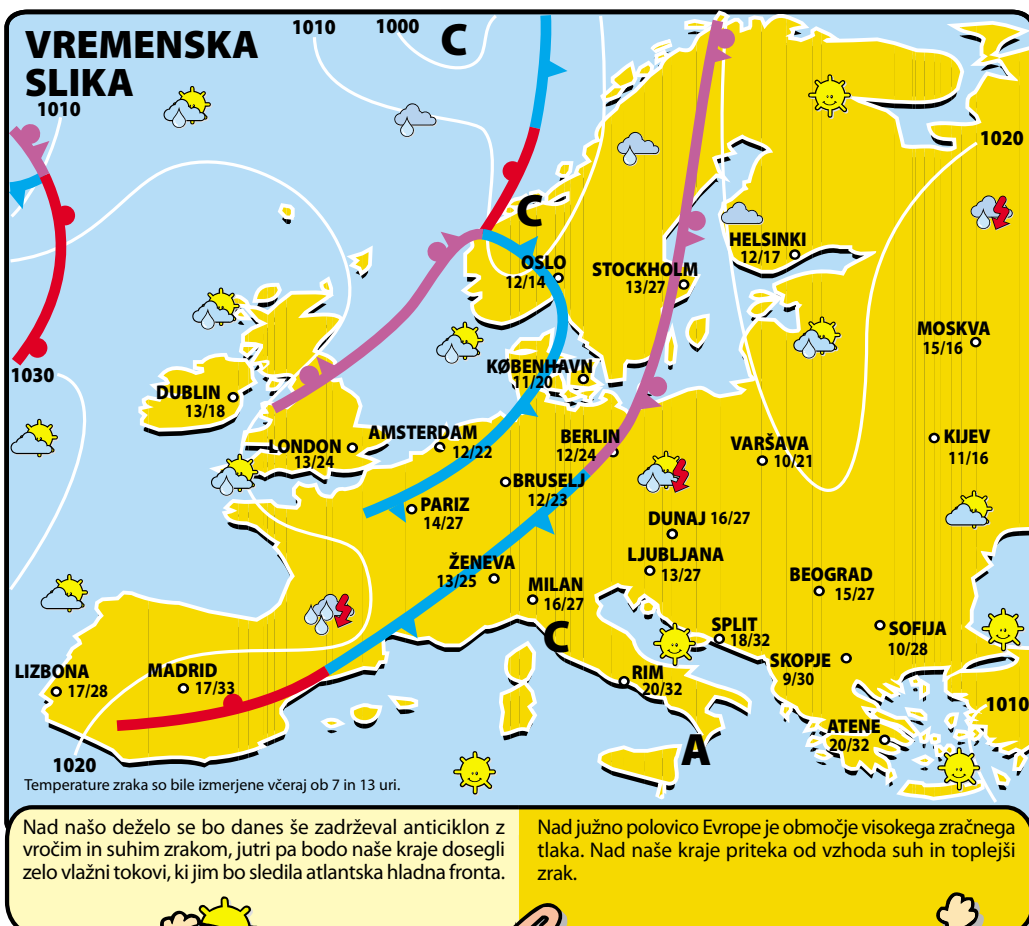
ATLETIKA - StraTrieste by night Na sobotnem nočnem teku v središču Trsta trije udeleženci Ol v Londonu

TRST - Trst bo v soboto zvečer prizorišče zdaj že tradicionalnega teka po mestnih ulicah na razdalji 10 km Stra-Trieste by night (start in cilj na Boznem trgu, začete ob 21. uri). Med najboljšimi tekači bodo tudi italijanski udeleženci olimpijskih iger v Londonu Rosaria Console, Ruggero Pertile in Anna Incerti.

TA JE PA DOBRA - Bolgaru Dimitarju Berbatovu je Fiorentina plačala letalsko vozovnico za Firence, igralec Manchestra Uniteda pa je pristal v Turinu! Juventus ga je speljal Toskancem, ker je igralcu zadnji hip ponudil dvakrat toliko denarja kot Fiorentina (triletno pogodbo za 1,8 milijona evrov na leto).

BO REKORD? - Kenijski atlet David Rudisha, olimpijski prvak na 800 metrov, načrtuje, da bo na zadnji tekmi sezone popravil svetovni rekord, ki znaša 1:40,91. Rudisha je najboljšo znancko postavil v Londonu, čas pa bo skušal izboljšati na današnji preizkušnji diamantne lige v Zürichu. »Po trenutni napovedi bo Rudisha teklen v 15 stopinjah Celzija in dežju.

US OPEN - Slovenski teniški igralce Grega Žemlja se je prebil v drugi krog odprtega teniškega prvenstva ZDA. V prvem krogu je v treh nizih s 7:5, 7:6 (3) in 7:5 premagal 32-letnega Brazilca Ricarda Mella. V drugem krogu bo Žemlja igral z bolj šim iz dvoboja med Nemcem Cedericom Marcelom Stebetom in Srbom Viktorjem Troickijem. Napovedoval pa je tudi četrti nosilec, Španec David Ferrer, ki je v treh nizih s 6:3, 6:2 in 7:6 (3) ugnal Južnoafričana Kevina Andersona.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.24 in zatone ob 19.46
Dolžina dneva 13.22

BIOPROGNOZA
Vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje bo ugoden.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 25,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	25	2000 m	13
1000 m	22	2500 m	11
1500 m	16	2864 m	9

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7, v visokogorju 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

MESNI CENTER KOPER

Ulica 15. maja 19 | 6000 Koper

NOVO V KOPRU:
NAJBOLJŠE SLOVENSKO MESO NA ENEM MESTU

V Kopru smo odprli MESNI CENTER AVE z bogato ponudbo mesa, mesnih izdelkov in izdelkov iz programa AVE GRILL. Skupina Panvita združuje 13 podjetij, ki nadzirajo celotno reprodukcijsko verigo, od pridelave žit, reje živali do končnega mesnega izdelka. 90-letna tradicija se odraža tudi v certifikatih višje kakovosti za rejo piščančjega in svinjskega mesa.

ČEVAPČIČI

4,99 €/kg

PIŠČANČJA BEDRA

2,99 €/kg

PIŠČANČJI FILE

5,49 €/kg

SVINJSKI VRAT brez kosti

4,99 €/kg

Omega 3:6

MLADI GOVEJI VRAT brez kosti

5,89 €/kg

KUPON

-10%

pri nakupu mesa in mesnih izdelkov do 6.9.2012

MC KOPER, Ulica 15. maja 19, Koper

KUPON

KJE SMO?

AKCIJA
20.8. – 6.9.2012

skupina **panvita**
www.panvita.si

Panvita MIR d.o.o., Ljutomerska cesta 28a, 9250 Gornja Radgona. Cene so z DDV.

ŠPANIJA - V kraju Bunol obnovili tradicijo Bitka s paradižniki privabila na tisoče ljudi

MADRID - V španskem kraju Bunol je včeraj potekala tradicionalna bitka s paradižniki, ki se jo je letos udeležilo okoli 40.000 ljudi. Veseljaki, večinoma podkrepjeni z alkoholom, so za obmetavanje porabili 120 ton sočnih paradižnikov, ki so ulice kraja z 10.000 prebivalci spremenili v reko paradižnikovega soka.

Glavni trg Plaza Mayor je bil nabito poln pomanjkljivo oblečenih mladencev in mladenk, ki so sodelovali v nenavadni bitki. Nekateri so nosili smučarska očala, da bi si oči zaščitili pred paradižnikovim sokom.

Pet tovornjakov, naloženih s paradižniki, je komaj našlo prostor na trgu, kjer so razložili užitno strelivo. Kmalu zatem je trg in okoliške ulice prekrilo morje paradižnikove

omake, poročajo tuje tiskovne agencije.

"Ne morem metati dovolj hitro. To je noro. Tukaj sem že tretjič," je povedal eden od udeležencev festivala Tomatina, medtem ko je ljudi okoli sebe obmetaval s paradižniki, ki jih morajo "bojevniki" stisniti, preden jih odvržejo, da povzročijo čim manjšo bolečino.

Nek japonski turist se je pred sočnimi izstrelki zaščitil s čelado v obliki paradižnika, njegov prijatelj pa je bil zavrt v ruto, okrašeno z motivom paradižnika.

Festival Tomatina poteka od leta 1945 vsako zadnjo sredo v avgustu. Bunol se nahaja sredi rodovitne pokrajine okoli 40 kilometrov severno od Valencie, tretjega največjega španskega mesta. (STA)